

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1403-50

Chișinău

«24»

01

2014

**Biroul Permanent
al Parlamentului
Republicii Moldova**

În temeiul articolelor 73 și 74 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare prioritară proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.124-XVIII din 23 decembrie 2009 cu privire la energia electrică (autor – Ministerul Economiei), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 31 din 22 ianuarie 2014.

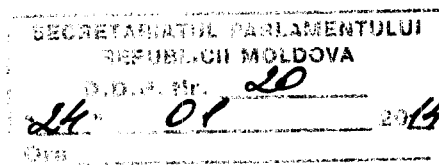
Anexă: Hotărârea Guvernului nr. 31 din 22 ianuarie 2014
Proiectul de lege nominalizat
Nota informativă

- 2 ex.

- 2 ex.

Prim-ministru

IURIE LEANCĂ

Republica Republicii Moldova

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 31

din 22 ianuarie 2014

Chișinău

Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.124-XVIII din 23 decembrie 2009 cu privire la energia electrică

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 124-XVIII din 23 decembrie 2009 cu privire la energia electrică.

Prim-ministru

Contrasemnare: 3

Viceprim-ministru,
ministrul economiei

Ministrul justiției

IURIE LEANCĂ

Valeriu LAZĂR

Oleg Efrim

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 124– XVIII din 23 decembrie 2009 cu privire la energia electrică

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Legea nr. 124-XVIII din 23 decembrie 2009 cu privire la energia electrică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 23-24, art. 33), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Preambulul se completează în final cu următorul text:

„precum și a Directivei 2005/89/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 ianuarie 2006 privind măsurile menite să garanteze siguranța aprovizionării cu energie electrică și investițiile în infrastructuri, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 33 din 4 februarie 2006.”.

2. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

„Articolul 1. Scopul legii

Scopul prezentei legi constă în: instituirea unui cadru legal pentru funcționarea eficientă, reglementarea și deschiderea pe etape a pieței energiei electrice, pentru desfășurarea activităților specifice sectorului electroenergetic și pentru producerea energiei termice la centralele electrice de termoficare, în condiții de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate, continuitate, competitivitate, transparență, cu respectarea normelor de calitate, de securitate și de protecție a consumatorului și mediului; stabilirea unui set de măsuri menite să garanteze securitatea aprovizionării cu energie electrică, astfel încât să fie asigurate buna funcționare a pieței energiei electrice, un nivel adecvat al capacităților de producere, un echilibru adecvat între ofertă și cerere, precum și un nivel corespunzător al capacității interconexiunilor cu sistemele electroenergetice ale țărilor vecine pentru dezvoltarea pieței energiei electrice.”

3. Articolul 2:

la litera k), după cuvintele „a consumatorilor” se completează cu cuvântul „finali”;

se completează cu o nouă literă, m), cu următorul cuprins:

„m) accesul reglementat al terților la rețelele electrice.”.

4. Articolul 3 alineatul (2):

la litera d), cuvintele „unui cadru favorabil” se substituie cu cuvintele

„unor condiții favorabile”;

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) respectarea principiului eficienței maxime la costuri minime la producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei electrice, la operarea sistemului electroenergetic”;

se completează cu două litere i) și j) cu următorul cuprins:

„i) asigurarea capacității suficiente în rețeaua electrică de transport și a capacității suficiente de producere, în scopul funcționării stabile și fiabile a sistemului electroenergetic;

j) stabilirea unui set de măsuri menite să garanteze securitatea aprovizionării cu energie electrică a consumatorilor finali.”.

5. Articolul 4:

noțiunea „acces la rețea” se completează în final cu cuvintele “prin intermediul instalațiilor de racordare.”;

la noțiunea „furnizare”, după cuvintele „inclusiv revînzare,” se completează cu cuvintele „către consumatori”;

la noțiunea „furnizor de ultimă opțiune”, cuvîntul „reglementate” se substituie cu cuvintele „stabilite inclusiv prin intermediul obligațiilor de serviciu public”;

noțiunea „instalație de utilizare” va avea următorul cuprins:

„*instalație de utilizare* – ansamblu de instalații electrice ale consumatorului final destinate utilizării energiei electrice”;

după noțiunea „instalație de utilizare” se completează cu o nouă noțiune cu următorul cuprins:

„*instalație de racordare* – instalație electrică prin care se face legătura dintre rețeaua electrică și centrala electrică sau instalația de utilizare”;

noțiunea „întreprindere integrată pe verticală” va avea următorul cuprins:

„*întreprindere integrată pe verticală* – întreprindere sau grup de întreprinderi care pot exercita controlul una asupra alteia sau în cadrul cărora o persoană sau aceleași persoane pot, direct sau indirect, să exercite controlul, după cum este definit în prezenta lege, și care desfășoară cel puțin una din activitățile de transport, de distribuție și cel puțin una din activitățile de producere sau de furnizare a energiei electrice.”.

la noțiunea „licitație”, cuvintele „din instalații de producere” se substituie cu cuvintele „de la centrale electrice”;

la noțiunea „linie electrică directă”, după cuvintele „a unui consumator” se completează cu cuvîntul „final”;

după noțiunea „linie electrică directă” se completează cu o nouă noțiune cu următorul cuprins:

„*lucrări de terasament* – lucrări ce constituie săpături în pămînt, executate în scopul realizării unei construcții”;

la noțiunea „obligații de serviciu public”, cuvintele „tarifele de furnizare a

energiei electrice către consumatori” se substituie cu cuvintele „tarifele și prețurile la energia electrică;”;

noțiunea „plată pentru racordare” se substituie cu noțiunea „tarif de racordare” cu următorul cuprins:

„*tarif de racordare* – tarif reglementat, achitat de solicitant operatorului rețelei de transport și de sistem sau operatorului rețelei de distribuție pentru acoperirea costurilor necesare realizării racordării, stabilit conform metodologiei aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – Agenție);”;

noțiunea „punct de delimitare” va avea următorul cuprins:

„punct de delimitare – loc în care instalațiile electrice ale consumatorului final se delimitează în baza dreptului de proprietate de instalațiile unității electroenergetice sau locul în care instalațiile electrice ale unităților electroenergetice se delimitează în baza dreptului de proprietate;”;

după noțiunea „punct de delimitare” se completează cu o nouă noțiune cu următorul cuprins:

„*punct de racordare* – punct fizic din rețeaua electrică la care se racordează centrala electrică sau instalația de utilizare, prin intermediul instalației de racordare;”;

noțiunea „racordare” va avea următorul cuprins:

„*racordare* – realizarea de către operatorul rețelei de transport și de sistem sau de către operatorul rețelei de distribuție a instalației de racordarea unui solicitant, potențial producător sau consumator final, și punerea sub tensiune a instalației de utilizare sau a centralei electrice, în condițiile în care a fost emis actul de dare în exploatare;”;

la noțiunea „rețea electrică de distribuție” după cuvintele „rețeaua electrică de transport” se completează cu cuvintele „sau la centrala electrică”, iar cuvintele „punctul de delimitare de instalația de utilizare” se substituie cu cuvintele „punctul de racordare”;

la noțiunea „serviciu universal” după cuvintele „consumatorilor casnici” se completează cu cuvintele „și al consumatorilor non casnici cu un număr de angajați de pînă la 50 persoane, cu cifra anuală de afaceri ce nu depășește 160 mil. lei;”;

la noțiunea „sistem electroenergetic”, cuvintele „utilaje de producere” se substituie cu cuvintele „centrale electrice, iar cuvintele „precum și instalații de utilizare” se substituie cu cuvintele „precum și instalațiile electrice ale consumatorilor finali”;

noțiunea „zonă de consum” se substituie cu noțiunea „loc de consum” cu următorul cuprins:

„*loc de consum* – amplasament al instalațiilor electrice ale consumatorului final unde se consumă, printr-o singură instalație de utilizare, energie electrică furnizată prin una sau mai multe instalații de racordare;”.

6. Articolul 5:

alineatul (1):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) asigură securitatea energetică a statului, inclusiv pentru asigurarea aprovizionării cu energie electrică a consumatorilor finali, prin crearea, în caz de necesitate a unor întreprinderi care să desfășoare activitatea de transport, de distribuție sau de furnizare a energiei electrice la tarife reglementate;”;

la litera c), cuvintele „construcția/reconstrucția” se substituie cu cuvintele „aprobarea construcției/reconstrucției”.

se completează cu o nouă literă, f¹), cu următorul cuprins:

„f¹) desemnează furnizorul care va achiziționa și va furniza pe piața energiei electrice, energia electrică produsă de centralele electrice de termoficare și de centralele electrice care produc energie electrică din surse regenerabile de energie în condițiile legii;”;

la alineatul (2) fraza a doua va avea următorul cuprins:

“Monitorizarea va viza, în special, acoperirea balanței dintre cerere și ofertă pe piața energiei electrice pentru următorii 5 ani, nivelul cererii viitoare de energie electrică și sursele de acoperire disponibile, capacitățile suplimentare planificate sau în curs de construcție, perspectivele în domeniul securității aprovizionării cu energie electrică pe 5 și 15 ani, calitatea și nivelul de întreținere a rețelelor electrice, securitatea exploatării rețelelor electrice, proiectele de investiții, pentru următorii 5 ani, elaborate de operatorul rețelei de transport și de sistem, precum și de alte părți, despre care are cunoștință, privind construcția, punerea în funcțiune a noilor interconectori, precum și îndeplinirea măsurilor de acoperire a sarcinii de vîrf și a deficitului în furnizarea energiei electrice în cazul indisponibilității unui sau a mai multor furnizori.”.

7. La articolul 6 alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Autoritățile administrației publice locale examinează problema atribuirii de terenuri pentru obiectele sistemului electroenergetic, cu respectarea procedurii prevăzută de lege. Autoritățile administrației publice locale vor asigura operatorului rețelei de transport și de sistem, operatorilor rețelelor de distribuție acces gratuit la terenurile, proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, pentru efectuarea lucrărilor necesare construcției sau exploatării rețelei electrice.”.

8. La articolul 7, alineatul (3) se exclude.

9. Articolul 8 alineatul (1):

la litera b), cuvîntul „sistează” se substituie cu cuvîntul „suspendă”;

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) aprobă metodologiile de calculare și de aplicare a tarifelor reglementate la energia electrică și la energia termică produse de centralele electrice de termoficare, la energia electrică produsă de centralele electrice din

surse regenerabile de energie, la serviciile de transport și de distribuție a energiei electrice, a tarifului pentru furnizarea energiei electrice la tarife reglementate, precum și a tarifului final la energia electrică furnizată de furnizori la tarife reglementate, inclusiv a tarifelor binome și a tarifelor diferențiate în funcție de nivelul de tensiune al rețelelor electrice și în funcție de orele de consum;”;

litera g) va avea următorul cuprins:

„g) supraveghează și monitorizează respectarea de către titularii de licențe a principiului costurilor și al cheltuielilor necesare și justificate, inclusiv la calcularea și la aprobarea tarifelor pentru activitățile reglementate, desfășurate pe piața energiei electrice. Cheltuielile stabilite ca fiind nenesecare și nejustificate, în contextul prezentei legi, nu se iau în calcul la aprobarea tarifelor pentru activitățile reglementate;”;

se completează cu o nouă literă, m¹), cu următorul cuprins:

„m¹) stabilește modalitatea de repartizare între participanții la piața energiei electrice a energiei electrice achiziționate de furnizorul desemnat de Guvern, conform art. 5 alin. (1) lit. f¹) din prezenta lege, în condițiile stabilite în Regulile pieței energiei electrice;”;

la litera o) cuvintele „bunurilor și/sau a” se substituie cu cuvintele „bunurilor, lucrărilor și”, iar cuvintele „elaborează și” se exclud;

se completează cu o nouă literă, o¹), cu următorul cuprins:

„o¹) aprobă regulamentul privind principiile de planificare, aprobare în scopuri tarifare și efectuare a investițiilor în sector;”;

litera p) va avea următorul cuprins:

„p) aprobă și monitorizează, cu consultarea autorităților de reglementare ale statelor vecine, în funcție de necesitate, normele privind condițiile de acces la interconectori privind gestionarea și atribuirea capacității interconectorilor dintre sistemele electroenergetice;”;

la litera q), cuvintele „aprobă mecanismele de soluționare a problemei congestiilor” se substituie cu cuvintele „aprobă condițiile de acces la rețeaua electrică de transport, inclusiv mecanismele de soluționare a problemei congestiilor”;

la literele r) și t), cuvintele „elaborează și” se exclud;

la litera s), cuvintele „și plățile” se exclud.

10. Articolul 9 alineatul (1):

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) să aibă acces la informația din conturile contabile ale întreprinderilor reglementate, la informația și documentele aferente activităților practicate conform licenței, la informația și documentele ce țin de conturile financiare, la informația și documentele care conțin informații ce constituie secret de stat, secret comercial sau alte informații oficiale cu accesibilitate limitată, inclusiv de la autoritățile publice, de la organele centrale de specialitate ale administrației publice, de la organele fiscale, vamale și de la alte autorități administrative

centrale;”.

litera f) va avea următorul cuprins:

„f) să stabilească modul în care furnizorii de energie electrică la tarife reglementate și la tarife nereglementate, precum și consumatorii eligibili, care consumă energie electrică produsă exclusiv din surse tradiționale de energie, urmează să achiziționeze energie electrică de la furnizorul desemnat de Guvern, conform art. 5 alin. (1), lit. f¹) din prezenta lege, la tariful aprobat de Agenție;”;

La litera g), cuvintele „să aprobe” se substituie cu cuvintele „să elaboreze și să aprobe”;

se completează cu o nouă literă, i¹), cu următorul cuprins:

„i¹) să sesizeze Guvernul, în cazurile prevăzute la art. 18, alin. (10) din prezenta lege, în vederea realizării de către acesta a funcțiilor prevăzute la art. 5, alin.(1) lit. a) din prezenta lege și să acorde întreprinderilor nou-create licențe pentru desfășurarea activității de transport, de distribuție sau de furnizare a energiei electrice la tarife reglementate, după caz;”.

11. Articolul 13:

titlul articolului se completează în final cu cuvântul „finali”;

alineatul (1):

la litera e), după cuvântul „survenite” se completează cu cuvântul „inclusiv”;

la litera f), cuvintele „a instalației de utilizare” se substituie cu cuvintele „a instalațiilor electrice ale consumatorului final”, iar cuvintele „reluarea furnizării energiei electrice” se substituie cu cuvântul „reconectarea, ”.

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Consumatorii finali au dreptul să sesizeze Agenția în vederea soluționării neînțelegerilor dintre aceștia și operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție sau furnizorii de energie electrică ori alți titulari de licențe, după caz, în legătură cu racordarea, contractarea. La examinarea petițiilor, Agenția soluționează problemele abordate de petiționari, adoptând decizii, după caz.”.

12. Articolul 14:

la alineatul (1) litera b), cuvântul „sale” se substituie cu cuvântul „preconizate”;

la alineatul (7), cuvântul „transfrontaliere” se substituie cu cuvintele „inclusiv a disputelor transfrontaliere”.

13. În denumirea capitolului III, cuvintele „sistare temporară” se substituie cu cuvintele „suspendare temporară”.

14. Articolul 15 se completează cu un nou alineat, (5), cu următorul cuprins:

„(5) Furnizorul desemnat de Guvern conform art. 5 alin. (1) lit. f¹) din lege

achiziționează și furnizează energie electrică în baza licenței pentru furnizarea energiei electrice la tarife reglementate.”.

15. Articolul 16:

la alineatul (2) litera (a) va avea următorul cuprins:

„a) să fie înregistrate în Republica Moldova și să prezinte documentul confirmativ în acest sens și să nu fie în procedură de insolabilitate;”;

la alineatul (3), cuvântul „Managerul” se substituie cu cuvântul „administratorul”;

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) să aibă studii superioare;”;

se completează cu un nou alineat, (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) Titularul de licență este obligat să respecte condițiile licenței, precum și să întrunească condițiile stabilite pentru eliberarea licenței, prelungirea valabilității acesteia pe toată perioada de desfășurare a activității licențiate.”;

la alineatul (4), cuvântul „sistarea” se substituie cu cuvântul „suspendarea”.

16. Articolul 18:

alineatul (1):

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) să țină contabilitatea în modul și în condițiile prevăzute de actele normative și să efectueze, în conformitate cu prezenta lege, separarea conturilor contabile, separarea funcțională (organizațională și decizională) și separarea legală pe gen de activitate desfășurat;”;

litera g) va avea următorul cuprins:

„g) să prezinte Agenției, în termenele și condițiile stabilite de aceasta, rapoarte, inclusiv raportul cu privire la activitatea desfășurată pe piața energiei electrice, altă informație solicitată de Agenție, necesară ei în exercitarea atribuțiilor, conform legii;”;

litera i) va avea următorul cuprins:

„i) să efectueze, trimestrial, plățile regulatorii, în termen de cel mult 10 zile calendaristice ale trimestrului următor.”;

la alineatul (3) prima propoziție, cuvintele „la tariful de furnizare a energiei electrice către consumatorii finali” se substituie cu cuvintele „la tarifele și prețurile la energia electrică”, în propoziția a doua, cuvintele „autoritatea competentă prin” se substituie cu cuvintele „Agenție sau altă autoritate competentă prin hotărâri, decizii.”.

la alineatul (4), prima propoziție se completează cu cuvintele „cu excepțiile stabilite prin prezenta Lege”, în propoziția a doua, cuvintele „deconectarea instalațiilor de utilizare ale acestora” se substituie cu cuvintele „deconectarea instalațiilor electrice ale consumatorilor finali”;

la alineatul (5), cuvântul „consumator” se substituie cu cuvintele „consumatorul final”, iar după cuvântul „consumatorului” se completează cu

cuvîntul „final”;

la alineatul (7), cuvintele „la asigurarea sau la negocierea accesului” se substituie cu cuvintele “în legătură cu acordarea accesului”;

alineatul (8) va avea următorul cuprins:

„(8) Operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție sînt obligați să publice pe pagina electronică informația necesară pentru asigurarea accesului eficient la rețelele electrice, precum și altă informație în condițiile prezentei lege”;

la alineatul (9), cuvintele „cu care a încheiat contract de procurare, transport, distribuție sau furnizare a energiei electrice” se substituie cu cuvintele „pentru realizarea evidenței cantității de energie electrică ce a fost consumată, în conformitate cu regulamentele aprobate de Agenție”;

se completează cu alineatele (10) și (11) cu următorul cuprins:

„(10) Titularul de licență pentru transportul, distribuția sau furnizarea energiei electrice la tarife reglementate este obligat să anunțe Agenția cu cel puțin 3 luni înainte despre intenția sa de a solicita suspendarea sau retragerea licenței, sau cu cel puțin 3 luni înainte de expirarea licenței, în cazul în care nu intenționează să o prelungească. Dacă titularul de licență nu anunță în termen despre intenția sa de suspendare sau de retragere a licenței, Agenția va da curs cererii sale la expirarea termenului de 3 luni de la înregistrare. Întreprinderea, licența căreia a expirat și care nu a respectat prevederile prezentului alineat, este obligată să presteze activitatea pentru care s-a acordat licență, pentru perioada de timp stabilită prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției, dar care nu poate depăși 3 luni. În cazul în care Agenția nu poate desemna un alt titular de licență, care să desfășoare activitatea licențiată în locul titularului de licență pentru transportul, distribuția sau furnizarea energiei electrice la tarife reglementate, a cărui licență a fost suspendată temporar, căruia i s-a retras licența sau a cărui licență a expirat, din motivul lipsei sau inexistenței unui astfel de titular de licență, Agenția sesizează Guvernul pentru a întreprinde măsurile necesare.

(11) Titularul de licență pentru furnizarea energiei electrice la tarife nereglementate este obligat să anunțe consumatorii finali cărora le furnizează energie electrică și Agenția cu cel puțin 3 luni înainte despre intenția sa de a solicita suspendarea sau retragerea licenței sau cu cel puțin 3 luni înainte de expirarea licenței despre intenția de a nu prelungi licența.”.

17. Articolul 19:

în titlul articolului, cuvîntul „sistarea” se substituie cu cuvîntul „suspendarea”;

la alineatul (2), cuvîntul „sistază” se substituie cu cuvîntul „suspendă”;

la alineatul (3), cuvîntul „sistarea” se substituie cu cuvîntul „suspendarea”;

alineatul (4) se exclude;

alineatul (5):

cuvîntul „sistarea” se substituie cu cuvîntul „suspendarea”;
la litera a) cuvîntul „sistarea” se substituie cu cuvîntul „suspendarea”;
la litera e), cuvintele „în termenul stabilit de Agenție” se substituie cu
cuvintele „în termenele stabilite în prezenta lege”;
la alineatul (6), începutul frazei se completează cu următoarea sintagmă:
„În situațiile enunțate la alin. (5) lit. b) – e) din prezentul articol”, iar cuvîntul
„sistarea” se substituie cu cuvîntul „suspendarea”;

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Pentru perioada suspendării temporare a licenței pentru transportul, distribuția sau furnizarea energiei electrice la tarife reglementate, Agenția va desemna un nou titular de licență pentru transportul, distribuția sau furnizarea energiei electrice la tarife reglementate care să desfășoare activitatea licențiată în locul titularului de licență căruia i s-a suspendat temporar licența. Titularul de licență pentru transportul, distribuția sau furnizarea energiei electrice la tarife reglementate căruia i s-a suspendat temporar licența nu va împiedica în nici un mod activitatea titularului de licență desemnat pentru transportul, distribuția sau furnizarea energiei electrice la tarife reglementate, oferindu-i întreaga informație și documentație, necesare în activitate.”;

alineatul (10) va avea următorul cuprins:

„(10) Reluarea valabilității licenței se efectuează în temeiul hotărîrii Agenției, după remedierea circumstanțelor care au condus la suspendarea temporară a licenței, sau în temeiul hotărîrii instanței de judecată, în condițiile legii. Dacă suspendarea temporară a licenței a fost dispusă în temeiul alin. (5) lit. a) din prezentul articol, Agenția va dispune reluarea valabilității licenței la expirarea termenului pentru care licența a fost suspendată temporar.”;

alineatul (11):

cuvîntul „sistarea” se substituie cu cuvîntul „suspendarea”;

se completează în final cu o nouă propoziție cu următorul cuprins: „Dacă suspendarea temporară a licenței a fost dispusă în temeiul alin. (5) lit. a) din prezentul articol, hotărîrea privind reluarea valabilității licenței va fi aprobată cel târziu în ziua expirării termenului pentru care licența a fost suspendată temporar.”.

18. Articolul 20:

la alineatul (2) litera e), cuvîntul „sistarea” se substituie cu cuvîntul „suspendarea”;

la alineatul (5), în prima și a doua frază după cuvintele „un nou titular de licență”, „licența”, „titularului de licență desemnat” se completează, respectiv, cu cuvintele „pentru transport, distribuție sau furnizarea energiei electrice la tarife reglementate”.

19. Articolul 29:

la alineatul (2) după cuvintele „și de furnizare a energiei electrice” se

completează cu cuvintele „la tarife reglementate sau la tarife nereglementate”,

în ultima propoziție, cuvîntul „contabil” se exclude;

la alineatul (4) propoziția a doua, cuvintele „Aceste unități” se substituie cu cuvintele „Unitățile electroenergetice”, iar în ultima propoziție, cuvintele „de un anumit volum” se substituie cu cuvintele „cu un anumit volum”.

20. Articolul 30:

la alineatul (1), cuvintele „elaborate și” se exclud;

alineatul (2):

la litera (c), cuvintele „în fiecare lună” se substituie cu cuvintele „la fiecare oră, zi și lună”;

la alineatul (2) litera (d), cuvintele „elaborate și” se exclud;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) În funcție de genul activității, participanții la piața energiei electrice încheie, după caz, contracte de procurare, de furnizare a energiei și a puterii electrice, contracte de asigurare a energiei electrice de echilibrare, contracte de prestare a serviciilor de sistem, contracte de transport sau de distribuție a energiei electrice sau alte contracte. Contractele trebuie să asigure acoperirea sarcinii consumatorilor finali proprii în fiecare oră a anului calendaristic următor.”

se completează cu alineatele (7) și (8) cu următorul cuprins:

„(7) În condițiile prevăzute în Regulile pieței energiei electrice, operatorul rețelei de transport și de sistem asigură echilibrul în rețelele electrice de transport. Părțile responsabile pentru echilibrare, sînt obligate să încheie contracte de procurare a energiei electrice de echilibrare. În cazul în care partea responsabilă pentru echilibrare a provocat dezechilibru și nu are încheiat contract de procurare a energiei electrice de echilibrare, operatorul rețelei de transport și de sistem procură energia electrică necesară acoperirii dezechilibrelor. În acest caz, în conformitate cu contractul de transport al energiei electrice, costurile pentru energia electrică respectivă vor fi achitate de partea responsabilă pentru echilibrare și care nu a încheiat contract de procurare a energiei electrice pentru echilibrare.

(8) Furnizorii de energie electrică la tarife reglementate și la tarife nereglementate, consumatorii eligibili, care consumă energie electrică produsă exclusiv din surse tradiționale de energie, sînt obligați să achiziționeze de la furnizorul desemnat de Guvern, conform art. 5 alin. (1) lit. f¹) din prezenta lege, energie electrică în volumele stabilite de Agenție în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, inclusiv în funcție de cota deținută pe piață, precum și reieșind din consumul de energie electrică. Furnizorul desemnat de Guvern, conform art. 5 alin. (1) lit. g) din prezenta lege, furnizează energia electrică, achiziționată de la centralele electrice de termoficare și de la centralele electrice care produc energie electrică din surse regenerabile de energie, la tariful aprobat de Agenție”.

21. Articolul 31:

la alineatul (1), cuvintele „de către participanții la piața energiei electrice,” și cuvintele „elaborat și” se exclud;

la alineatul (2) litera d), după cuvîntul „colectarea” se completează cu cuvintele „de către operatorul rețelei de transport și de sistem, de către operatorii rețelelor de distribuție, după caz,”.

22. Articolul 35:

alineatul (1):

la litera b), cuvintele „elaborate și” se exclud;

la litera c), după cuvîntul “prognoza” se completează cu cuvintele „producerii și a”;

la litera f), după cuvintele „rețelele electrice de transport” se completează cu cuvintele „inclusiv în interconectori”, iar sintagma „și cu Normele tehnice ale rețelelor electrice de transport” se substituie cu sintagma „ , Normele tehnice ale rețelelor electrice de transport și alte regulamente prin care se reglementează accesul la rețea, aprobate de către Agenție și să asigure că, capacitatea interconectorilor este utilizată la eficiența maximă posibilă;”;

litera g) se completează cu următoarea frază: „Avizul de racordare a centralei electrice se eliberează în termen de cel mult 30 de zile de la data înregistrării solicitării;”;

la litera h), sintagma „și în Normele tehnice ale rețelelor electrice de transport” se substituie cu sintagma „în Normele tehnice ale rețelelor electrice de transport, precum și în alte regulamente aprobate de Agenție în conformitate cu legea;”;

litera k) se completează în final cu următorul text: „ , precum și referitor la serviciul de transport al energiei electrice, prestat în conformitate cu contractele de transport al energiei electrice, Regulile pieței energiei electrice și alte regulamente aprobate de Agenție în conformitate cu legea;”;

la litera n), după cuvintele „energie electrică importată” se completează cu cuvintele „ , exportată și schimburile de energie electrică”;

la alineatul (6), litera c) se completează cu următorul text: „Influența întreprinderii dominante se asigură prin aprobarea planului financiar anual, sau al oricărui alt document echivalent, precum și prin stabilirea plafonului maxim de îndatorare al operatorului rețelei de transport și de sistem, întreprindere dependentă, pentru a nu fi atinse drepturile asociaților, acționarilor stabilite prin lege.”;

se completează cu un nou alineat, (6¹), cu următorul cuprins:

„(6¹) Întreprinderile care pînă la momentul intrării în vigoare a modificărilor la prezenta lege, au întreprins măsuri aferente separării contabile, funcționale sau legale, care asigură o independență mai mare a operatorului rețelei de transport și de sistem față de întreprinderea înrudită, nu pot anula aceste măsuri.”;

La alineatul (7), propoziția a treia, cuvintele „acestor servicii” se substituie cu cuvintele „de servicii”, cuvintele „în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice,” se exclud, iar ultima propoziție se completează în final cu cuvintele „după aprobarea lor de către Agenție”;

la alineatul (8), cuvintele „elaborate și” se exclud.

23. Se completează cu un nou articol, 35¹, cu următorul cuprins:

„Articolul 35¹. Drepturile și obligațiile specifice ale operatorului rețelei de transport și de sistem în legătură cu securitatea aprovizionării cu energie electrică și schimburile transfrontaliere de energie electrică

(1) Operatorul rețelei de transport și de sistem adoptă deciziile cu privire la construcția și investițiile în interconectori în strânsă cooperare cu operatorii de sistem din statele cu care este interconectat sistemul electroenergetic al Republicii Moldova. La luarea deciziilor cu privire la construcția de noi interconectori trebuie să se țină cont de necesitatea menținerii unui echilibru rezonabil între costurile pentru construcția noilor interconectori și avantajele pentru consumatorii finali. Operatorul rețelei de transport și de sistem este obligat să ofere informații neconfidențiale cu privire la proiectele sale de investiții în interconectori, sau referitor la proiectele de investiții în interconectori ale altor părți, pe care le cunoaște, sau despre investițiile legate de construcția liniilor electrice de transport interne care ar afecta substanțial capacitatea de interconexiune.

(2) Operatorul rețelei de transport și de sistem este obligat să respecte normele și cerințele de exploatare menite să garanteze securitatea rețelelor electrice de transport, aprobate de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. Normele și cerințele de exploatare menite să garanteze securitatea rețelei electrice de transport trebuie să fie transparente, nediscriminatorii și obiective și trebuie făcute publice. Înainte de a aproba normele și cerințele menționate, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei este obligat să consulte organele interesate, inclusiv autoritățile din statele cu care este interconectat sistemul electroenergetic al Republicii Moldova, după caz.

(3) Pentru asigurarea nivelului stabilit de securitate la exploatarea rețelei electrice de transport, operatorul rețelei de transport și de sistem menține un nivel suficient de capacitate de rezervă în rețeaua electrică de transport și cooperează cu operatorii rețelelor electrice de transport din statele cu care este interconectat sistemul electroenergetic al Republicii Moldova. Circumstanțele previzibile la care trebuie menținută siguranța se definesc în normele de securitate a exploatării rețelei electrice de transport.

(4) În legătură cu alocarea capacității interconectorilor, operatorul rețelei de transport și de sistem organizează licitații privind alocarea capacității interconectorilor și percepe plăți pentru capacitatea alocată a interconectorilor, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la atribuirea și gestionarea

capacității interconectorilor sistemelor electroenergetice și referitor la mecanismele de soluționare a problemei congestiilor în sistemul electroenergetic, aprobat de Agenție. Plățile percepute se iau în considerare la stabilirea tarifelor pentru serviciile de transport al energiei electrice conform art. 51 din prezenta lege.

(5) În cazul schimburilor transfrontaliere de energie electrică, operatorul rețelei de transport și de sistem prestează serviciile de transport al energiei electrice la tarifele aprobate de Agenție, în conformitate cu prevederile art. 51 din prezenta lege. Valorile fluxurilor transfrontaliere de energie electrică se stabilesc în baza indicațiilor înregistrate de echipamentele de măsurare instalate la interconexiuni, iar consumul tehnologic din rețeaua electrică de transport, care rezultă din schimburile transfrontaliere de energie electrică, se determină și se acoperă în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice.

(6) Pentru a garanta siguranța și fiabilitatea funcționării rețelei electrice de transport în contextul managementului congestiilor, operatorul rețelei de transport și de sistem va colabora cu operatorii de sistem ai statelor vecine, inclusiv prin punerea în aplicare a unui mecanism de schimb de informații continuu. Operatorul rețelei de transport și de sistem va elabora și publica pe pagina sa electronică toată informația necesară pentru asigurarea unui acces eficient la rețelele electrice de transport, inclusiv la interconectori, privind capacitatea rețelelor electrice de transport, informația aferentă tranzacțiilor transfrontaliere, cu respectarea regulamentului aprobat de Agenție.”.

24. La articolul 36 alineatul (1), cuvintele „elaborate și” se exclud.

25. Articolul 37:

la alineatul (1), litera f) va avea următorul cuprins:

„f) să răspundă la orice solicitare de serviciu, inclusiv să elibereze avizul de racordare, în termen de 10 zile de la data înregistrării solicitării. Avizul de racordare a centralei electrice se eliberează în termen de cel mult 30 de zile de la data înregistrării solicitării.”;

la litera g), sintagma „și în Normele tehnice ale rețelelor electrice de distribuție” se substituie cu sintagma „în Normele tehnice ale rețelelor electrice de distribuție, precum și în alte regulamente aprobate de Agenție.”;

litera l) se completează cu cuvintele „și să publice planul de investiții, aprobat de Agenție, pe pagina sa electronică”.

alineatul (3):

litera c) se completează cu următoarea frază: „Influența întreprinderii dominante se asigură prin aprobarea planului-financiar anual sau al oricărui alt document echivalent, precum și prin stabilirea plafonului maxim de îndatorare a operatorului rețelei de distribuție, întreprindere dependentă, pentru a nu fi atinse drepturile asociaților, acționarilor stabilite prin lege.”;

la litera d) ultima propoziție, cuvintele „într-un ziar republican și să-l

afișeze la oficiile sale” se substituie cu cuvintele „pe pagina sa electronică”;

se completează cu un nou alineat, (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) Întreprinderile care au întreprins deja măsuri aferente separării contabile, funcționale sau legale, care asigură o independență mai mare a operatorului rețelei de distribuție față de întreprinderea înrudită, nu pot anula aceste măsuri.”;

la alineatul (4), după cuvintele „consumul tehnologic” se completează cu cuvântul „pierderile”;

la alineatul (6), cuvintele „elaborate și” se exclud.

26. La articolul 38 alineatul (1), cuvintele „elaborate și” se exclud.

27. Articolul 39:

la alineatul(2), fraza a doua va avea următorul cuprins:

„Operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție pot refuza accesul la rețelele lor electrice, inclusiv să refuze argumentat eliberarea avizului de racordare, în cazul în care se confruntă cu lipsă de capacitate pe motiv că nu există rețea electrică sau dacă rețeaua electrică existentă nu are capacitatea necesară pentru a fi satisfăcute cerințele în energie electrică ale solicitantului.”;

la alineatul (3), după cuvintele „în termenele stabilite” se completează cu cuvântul „inclusiv”;

alineatul (5) se exclude.

28. Se completează cu un nou articol, 39¹, cu următorul cuprins:

„Articolul 39¹. Racordarea la rețeaua electrică

(1) Orice persoană fizică sau juridică are dreptul să solicite racordarea instalației de utilizare, a centralei electrice ce-i aparține la rețeaua electrică a operatorului rețelei de transport și de sistem sau al operatorului rețelei de distribuție care își desfășoară activitatea în limitele teritoriului autorizat prin licență. Operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție sînt obligați să comunice solicitantului, în scris, în termenul stabilit în art. 35 și în art. 37 din prezenta lege, condițiile tehnico-economice de racordare la rețeaua electrică și să colaboreze cu solicitantul la alegerea și la realizarea celei mai avantajoase soluții de racordare, cu excepțiile stabilite de art. 39 alin. (2) din prezenta lege.

(2) La cererea solicitantului, operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorul rețelei de distribuție asigură proiectarea și construcția instalației de racordare. Lucrările de proiectare și construcție a instalației de racordare se efectuează după achitarea de către solicitant a tarifului de racordare și încheierea contractului de racordare.

(3) Se interzice operatorului rețelei de transport și de sistem, operatorului rețelei de distribuție să oblige solicitantul să achite tariful de racordare pentru o

instalație de racordare de o capacitate ce depășește puterea electrică solicitată. Nerespectarea acestei cerințe are drept consecință rambursarea de către operatorul rețelei de transport și de sistem, de către operatorul rețelei de distribuție a diferenței de cheltuieli dintre cheltuielile efectiv suportate de solicitant și cele ce urmau a fi suportate conform legii. Operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorul rețelei de distribuție dispune de dreptul de a majora, din contul său, capacitatea instalației de racordare respective în cazul în care există perspectiva evidentă de apariție a altor consumatori finali.

(4) Tariful de racordare aferent blocului (rilor) locativ(e) nu vor include costuri pentru a proiecta și a construi linii electrice de medie tensiune (6, 10 kV) sau posturi de transformare sau de a modifica capacitatea celor existente.

(5) În cazul în care instalația de racordare este realizată de operatorul de rețea, termenul de racordare a instalației de utilizare la rețeaua electrică de distribuție de tensiune joasă nu depășește 10 zile lucrătoare pentru cazurile care nu necesită lucrări de terasament, iar pentru celelalte cazuri de racordare a instalației de utilizare la rețeaua electrică de distribuție de tensiune joasă termenul de racordare nu depășește 40 de zile lucrătoare. Termenul de racordare a instalației de utilizare la rețeaua electrică de distribuție de tensiune medie și la rețeaua electrică de tensiune înaltă nu va depăși 60 de zile lucrătoare. Prin derogare de la prevederile prezentului alineat, în cazul racordării instalațiilor de utilizare la stațiile electrice de 110, 35 kV sau la instalațiile de 10 kV, 6 kV, operatorul de rețea și solicitantul sînt în drept să negocieze și să stabilească alte termene de racordare. Termenele respective se calculează de la data achitării de către solicitant a tarifului de racordare.

(6) Solicitantul este în drept să angajeze altă persoană autorizată pentru proiectarea și construcția instalației de racordare. În aceste cazuri, prevederile indicate în alineatul (2) ale prezentului articol nu se aplică, instalația de racordare aparține consumatorului final, iar termenii indicați în alin. (5) se răsfrîng și pentru persoanele autorizate.

(7) În cazul racordării locului de consum a solicitantului cu puterea contractată de cel mult 200 kW la rețeaua electrică de distribuție de tensiune joasă și medie a operatorului rețelei de distribuție, darea în exploatare a instalației de utilizare și/sau a instalației de racordare se confirmă prin declarația electricianului autorizat sau de responsabilul tehnic de executare a lucrărilor de montare a instalației de racordare și/sau de utilizare.

(8) Operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorul rețelei de distribuție este obligat să asigure racordarea la rețeaua electrică de transport, la rețeaua electrică de distribuție a centralei electrice sau a instalației de utilizare. În cazul în care pentru realizarea instalației de racordare este necesar de obținut acordul proprietarilor terenului sau al imobilului pe care urmează a fi amplasată instalația de racordare, solicitantul este obligat să obțină în prealabil acordul respectiv și să suporte costurile aferente. Procedura și condițiile pentru efectuarea racordării instalațiilor de utilizare, a centralelor electrice se stabilesc

în regulamentele aprobate de Agenție, inclusiv în Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, în Normele tehnice ale rețelelor electrice de transport, în Normele tehnice ale rețelelor electrice de distribuție.

(9) Instalațiile de racordare ale consumatorilor noncasnici, montate de operatorul de rețea și amplasate pe teren public, se consideră proprietate a operatorului rețelei de transport și de sistem, a operatorului rețelei de distribuție, respectiv, care este responsabil de repararea, de exploatarea și de întreținerea lor pînă la punctul de delimitare. Punctul de delimitare se stabilește evitîndu-se amplasarea instalațiilor operatorului de rețea pe terenul consumatorului noncasnic, excepție fiind cazurile particulare prevăzute în Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice. Postul de transformare ce aparține unui consumator noncasnic este parte componentă a instalației sale de utilizare.

(10) Recepționarea instalațiilor de racordare și punerea sub tensiune a instalațiilor de utilizare sau a centralelor electrice se efectuează cu respectarea documentelor normativ-tehnice stabilite prin lege.

(11) Persoanele fizice și juridice, indiferent de forma de proprietate și organizare juridică, care au în proprietate linii și stații electrice sînt în drept să le transmită, cu titlu gratuit, operatorului rețelei de transport și de sistem, operatorului rețelei de distribuție. Venitul obținut în urma transmiterii, cu titlu gratuit, a liniilor și a stațiilor electrice menționate se consideră venit neimpozabil.

(12) Se interzice operatorului rețelei de transport și de sistem, operatorului rețelei de distribuție să condiționeze racordarea și transmiterea de către solicitant, cu titlu gratuit, a liniilor sau a stațiilor electrice pe care le deține cu titlu de proprietate.”.

29. Articolul 40:

la alineatul (1), cuvintele „elaborat și” se exclud;

la alineatele (2) și (3) cuvintele „elaborate și” se exclud.

30. La articolul 42 alineatele (1) și (2), cuvintele „elaborat și” se exclud.

31. Articolul 43:

la alineatul (1), cuvîntul „elaborate” se substituie cu cuvîntul „aprobate”;

la alineatul (2), fraza a doua va avea următorul cuprins: „Contractele de procurare a energiei electrice de către furnizorii de energie electrică la tarife reglementate se încheie sau se prelungesc în condiții reglementate pentru un termen de cel puțin un an. Furnizorii de energie electrică la tarife reglementate sînt obligați să încheie/prelungescă contractele de procurare a energiei electrice în termeni rezonabili și să le prezinte spre avizare Agenției cu cel puțin 15 zile înainte de expirarea contractelor precedente.”;

la alineatul(3), cuvintele “zonei de consum” se substituie cu cuvintele „locului de consum”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Furnizorii de energie electrică la tarife reglementate îndeplinesc, de asemenea, obligațiile furnizorului de ultimă opțiune, în limitele teritoriului autorizat.”;

la alineatul (7), cuvintele „furnizorul de ultimă opțiune încheie” se substituie cu cuvintele „furnizorul la tarife reglementate este obligat să presteze serviciul universal și să încheie, la solicitare,”.

32. Articolul 45:

la alineatul (1) cuvintele „elaborat și” se exclud;

la alineatul (2) cuvintele „instalațiile de utilizare” și „instalațiilor de utilizare” se substituie cu cuvintele „instalațiile electrice ale consumatorilor finali”, „instalațiilor electrice ale consumatorilor finali”, iar cuvintele „la încheierea contractelor privind furnizarea energiei electrice” se substituie cu cuvintele „la încheierea, modificarea, suspendarea sau rezilierea contractelor de furnizare a energiei electrice”.

33. Articolul 46:

la alineatul (1), cuvintele „a instalației de utilizare” se substituie cu cuvintele „a instalațiilor electrice ale consumatorilor finali”, iar cuvintele „cazurile și modalitatea de reziliere a contractului” se substituie cu cuvintele „cazurile și modalitatea de modificare, suspendare și reziliere a contractului”;

alineatul(2) se completează cu următoarea frază:

„Furnizorul și consumatorul final pot prevedea în contractul de furnizare a energiei electrice reducerea sarcinii electrice consumate în anumite perioade de timp ale zilei.”;

la alineatul (3), cuvintele „de furnizare” se substituie cu cuvintele „de procurare sau de furnizare”, iar cuvintele „elaborat și” se exclud;

se completează cu un nou alineat, (4¹), cu următorul cuprins:

„(4¹) Pentru întovărășirile pomicole și cooperativele de construcție a garajelor, energia electrică se furnizează în baza unui contract unic de furnizare, încheiat între întovărășirea pomicolă, cooperativa de construcție a garajelor, după caz, și furnizorul de energie electrică.”;

alineatul(5) va avea următorul cuprins:

„(5) Furnizorul de energie electrică la tarife reglementate nu poate refuza încheierea contractului de furnizare a energiei electrice cu potențialul consumator final care a îndeplinit toate condițiile impuse prin lege pentru încheierea contractului. Pentru achitarea cu întârziere a consumului de energie electrică, consumatorii finali plătesc penalitate în mărime determinată și în modul stabilit prin contract, în urma negocierilor. Quantumul penalității este negociabil, dar nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a

Moldovei. Furnizorii vor renegocia cuantumul penalității stabilite în contractele încheiate cu toți consumatorii finali, cu respectarea plafonului maxim stabilit.”;

alineatul (10) se completează cu o frază cu următorul cuprins:

„Durata contractului de procurare a energiei electrice se negociază de către producător și consumatorul eligibil și poate varia în funcție de necesitățile consumatorului eligibil.”.

34. La articolul 47 alineatul (3), cuvintele “instalațiile de utilizare” se substituie cu cuvintele „instalațiile electrice ale consumatorilor finali”.

35. Articolul 48:

titlul va avea urătorul cuprins: „Situatii excepționale, întreruperi și limitări în livrarea energiei electrice”;

la alineatul (6), cuvintele „instalația de utilizare” se substituie cu cuvintele „instalațiile electrice ale consumatorului final”;

se completează cu un nou alineat, (7), cu următorul cuprins:

„(7) Restricțiile în livrarea energiei electrice în situații excepționale trebuie să respecte criterii predefinite în ceea ce privește gestionarea dezechilibrelor de către operatorul rețelei de transport și de sistem. Orice măsură de salvagardare trebuie luată de către operatorul rețelei de transport și de sistem după consultare cu alți operatori ai rețelelor electrice de transport din țările cu care este interconectat sistemul electroenergetic al Republicii Moldova, cu respectarea acordurilor bilaterale încheiate, inclusiv a acordurilor privind schimbul de informații, după caz.”.

36. Articolul 49:

alineatul (1) se completează cu un nou alineat, (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Pentru consumatorii casnici, cheltuielile legate de procurarea, verificarea metrologică, instalarea, exploatarea, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor de măsurare a consumului de energie electrică se suportă de operatorul rețelei de distribuție. Cheltuielile respective justificate se includ în tariful la serviciul de distribuție a energiei electrice. Consumatorii noncasnici sînt obligați să procure, să instaleze, să efectueze verificarea metrologică, să exploateze, să întrețină, să repare și să înlocuiască echipamentele de măsurare a volumelor de energie electrică furnizată. Operatorul rețelei de distribuție va instala la consumatorii casnici echipamente de măsurare electronice, care permit înregistrarea orară a cantităților de energie electrică utilizate, după ce operatorul rețelei de distribuție va demonstra eficiența economică a acestor măsuri, și aceste măsuri vor fi aprobate de către Agenție.”;

la alineatul (4), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) achită tariful de racordare, tariful pentru reconectare în cazul în care instalațiile electrice ale consumatorului final au fost deconectate de la rețeaua

electrică, precum și alte cheltuieli care rezultă din lege. Tariful de racordare, tariful pentru reconectare, constituie tarife pentru servicii auxiliare și se achită de consumatorul final în condițiile stabilite în Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice;”.

37. Articolul 51:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Tarifele reglementate la energia electrică și la energia termică produsă de centralele electrice de termoficare, la energia electrică produsă de centralele electrice din surse regenerabile de energie, tarifele la serviciile de transport și de distribuție a energiei electrice, tariful pentru furnizarea energiei electrice la tarife reglementate, tariful final la energia electrică furnizată de furnizorii la tarife reglementate, inclusiv tarifele binome, tarifele diferențiate în funcție de nivelul de tensiune al rețelelor electrice și în funcție de orele de consum, se determină de titularii de licențe și se aprobă de Agenție, conform unor metodologii prestabilite.”;

la alineatul (2), cuvintele „se elaborează și” se exclud.

alineatul (3):

la litera a), ultima prevedere va avea următorul cuprins: “a nivelului de rentabilitate determinat reieșind din costul energiei electrice furnizate (pentru activitatea de furnizare a energiei electrice la tarife reglementate) sau reieșind din metoda costului mediu ponderat al capitalului (pentru activitățile reglementate de producere, de transport sau de distribuție a energiei electrice)”;

litera d) va avea următorul cuprins:

d) modul de recuperare prin tarif a investițiilor efectuate, metoda de determinare și de aplicare a ratei de rentabilitate, pe tip de activitate. La aplicarea ratei de rentabilitate nu se ia în considerare valoarea ce a rezultat în urma reevaluării activelor, valoarea activelor achitate de consumatori, precum și activele care au fost obținute gratuit, prin donații și prin granturi;”;

litera f) va avea următorul cuprins:

„f) modul de determinare și de aplicare a tarifelor binome, a tarifelor diferențiate în funcție de nivelul de tensiune al rețelelor electrice și în funcție de orele de consum;”;

la alineatul (7), cuvintele „pentru racordarea instalațiilor de utilizare la rețelele electrice,” se substituie cu cuvintele „a tarifului de racordare, a tarifului pentru reconectare”.

38. Articolul 52:

alineatul (1) se completează cu un nou alineat, (1¹), u următorul cuprins:

„(1¹) Consumatorii noncasnici care nu pot semna contracte de furnizare a energiei electrice la preț negociabil, sînt în drept să solicite semnarea contractelor de furnizare a energiei electrice cu furnizorii de energie electrică la tarife reglementate.”;

alineaatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Până la 1 iunie 2014, operatorii rețelelor de distribuție vor finaliza separarea conturilor contabile și vor separa funcțional (decizional și organizațional) activitatea de distribuție a energiei electrice de activitatea de furnizare a energiei electrice la tarife reglementate. În legătură cu executarea obligației stabilite, operatorii rețelelor de distribuție trebuie să prezinte până la 1 februarie 2014 Agenției programul de conformitate în care urmează să fie descrise în mod detaliat și măsurile întreprinse întru îndeplinirea cerințelor stabilite în art. 37 din prezenta lege. Neprezentarea în termen a programului de conformitate atrage sancționarea operatorilor rețelelor de distribuție în conformitate cu prevederile Codului contravențional.”;

se completează cu alineatele (2¹), (2²) și (2³) cu următorul cuprins:

„(2¹) Până la 1 ianuarie 2015, operatorii rețelelor de distribuție pot fi concomitent și furnizori de energie electrică la tarife reglementate.

(2²) Până la 1 ianuarie 2015, operatorii rețelelor de distribuție sînt obligați să separe din punct de vedere legal activitatea de distribuție de activitatea de furnizarea energiei electrice la tarife reglementate.

(2³) Adunarea generală a acționarilor este în drept să decidă că nu este necesară evaluarea activelor întreprinderii, în legătură cu executarea de către operatorii rețelelor de distribuție a obligațiilor stabilite în prezentul articol. Diferența rezultată în urma evaluării activelor nu va fi luată în calcul la aplicarea ratei de rentabilitate în contextul determinării de către titularii de licențe și a aprobării de către Agenția tarifelor reglementate.”;

la alineaatul (3), cuvintele „Agenția are dreptul să solicite operatorului rețelei de transport și de sistem să procure energia electrică necesară acoperirii consumului tehnologic” se substituie cu cuvintele „operatorul rețelei de transport și de sistem este obligat să procure, în condițiile stabilite de Agenție, energia electrică necesară acoperirii consumului tehnologic”.

Președintele Parlamentului

Notă informativă

Referitor la proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii cu privire la energia electrică

Prezentul proiect de lege a fost inițiat urmare necesității elaborării amendamentelor la Legea cu privire la energia electrică, nr. 124/23.12.2009, în contextul obligațiilor asumate de Republica Moldova în calitate de parte semnatară a Tratatului Comunității Energetice (Legea Nr. 117 din 23.12.2009 pentru aderarea Republicii Moldova la Tratatul de constituire a Comunității Energetice (TCE)), luând în considerație prevederile Directivei 2005/89/EC privind măsurile menite să garanteze siguranța aprovizionării cu energie electrică și investițiile în infrastructuri.

Armonizarea legislației pentru reglementarea sectorului energiei electrice cu principiile sistemului de drept al UE face parte dintr-un proces mai extins de armonizarea a legislației naționale cu *acquis*-ul comunitar lansat la nivelul Parlamentului și al Guvernului, inclusiv, în cadrul implementării angajamentelor Republicii Moldova, asumate la semnarea Planului de Acțiuni UE – Republica Moldova.

Totodată, în conformitate cu Strategia energetică a Republicii Moldova până în anul 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 102 din 05.02.2013, unul din obiectivele strategice ale politicii energetice naționale, îl constituie obținerea statului de membru cu drepturi depline la Tratatul Comunității Energetice, ceea ce implică alinierea la principiile *acquis*-ului comunitar în domeniul energiei.

Mai mult, implementarea principiilor UE privind piața internă de energie electrică, nu este un scop în sine, dar va face posibilă dezvoltarea în continuare a sistemului electroenergetic din Republica Moldova, aplicând principii și practici bazate pe relații de piață, competiție, transparență și nediscriminare, astfel încât acesta să poată fi integrat în ENTSO-E (European Network of Transmission System Operators for Electricity – Rețeaua Europeană a Operatorilor rețelei de transport a energiei electrice.), devenind un spațiu sigur și viabil de comerț transfrontalier cu energie electrică, inclusiv în statele Comunității Energetice.

A se menționa și faptul că în cadrul discuțiilor cu experții Secretariatului Comunității Energetice aflați în misiunile de evaluare ce au avut loc la Chișinău, în noiembrie 2011 și în martie 2012, s-a convenit ca transpunerea Directivei 2005/89/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 ianuarie 2006 privind măsurile menite să garanteze siguranța aprovizionării cu energie electrică și investițiile în infrastructură, să fie efectuată prin modificarea și completarea Legii nr. 124 din 23.12.2009 cu privire la energia electrică. Totodată la transpunerea Directivei sus menționate au fost operate și alte modificări necesitatea cărora a apărut la aplicarea Legii menționate.

Astfel, se propune modificarea art. 8, art. 9, art. 16 - art. 39 din Legea cu privire la energia electrică. În acest sens, în conformitate cu Codul civil, la art. 16 cuvântul „manager” se substituie cu cuvântul „administrator”. Totodată, se propune completarea art. 16 cu un alineat care să stipuleze în mod expres faptul că titularul de licență este obligat să respecte condițiile licenței, precum și să întrunească condițiile stabilite pentru eliberarea licenței, prelungirea valabilității acesteia pe toată perioada de desfășurare a activității licențiate. La art. 19 se propun modificări privind procedura de suspendare a licenței în cazul în care aceasta se dispune la cererea titularului de licență, iar noțiunea de „sistare” se substituie cu noțiunea de „suspendare” (în conformitate cu Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător).

De asemenea, întru asigurarea continuității și a fiabilității livrării energiei electrice consumatorilor finali, se propune completarea art. 18 cu două alineate noi potrivit cărora titularii de licențe care au drept exclusiv de a desfășura activitatea în limitele teritoriului desemnat sunt obligați să informeze Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la intenția de a solicita suspendarea sau retragerea licenței sau dacă nu intenționează să prelungească desfășurarea activității licențiate. După notificare Agenția va examina piața pentru a identifica titularul licenței care urmează a fi desemnat provizoriu până la apariția unui alt titular de licență. În cazul în care pe piața nu există alți titulari de licență, Agenția va sesiza Guvernul în vederea realizării de către acesta a funcțiilor prevăzute la art. (6), alin. (1). lit. e) din Legea privind administrarea și deetatzarea proprietății publice.

În contextul solicitărilor parvenite din partea consumatorilor finali, se propune modificarea prevederilor cu privire la acces și la racordare. A se vedea în acest sens art. 4, art. 35, art. 37, art. 39, art. 39¹, art. 45art. 46 - art. 49, art. 51 din Legea cu privire la energia electrică.

Totodată, întru asigurarea respectării de către titularii de licențe a principiului eficienței maxime la costuri minime și pentru excluderea din tarif a cheltuielilor nenecesare și nejustificate, au fost operate modificări la art. 8 și art. 51 din Legea cu privire la energia electrică.

Concomitent, reieșind din necesitatea transpunerii Regulamentului 2003/1228/CE privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică, în contextul prevederilor Legii nr. 235/20.07.2006, au fost operate modificări la art. 8, art. 14, din Legea cu privire la energie electrică.

În concluzie, transpunerea în legislația națională a principiilor și a regulilor necesare asigurării siguranței aprovizionării cu energie electrică este necesară nu numai în contextul angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova în cadrul Comunității Energetice, dar și pentru a fi asigurată securitatea energetică a statului.

**Viceprim - ministru,
Ministrul economiei**

Valeriu LAZĂR